

583

Besluit van 18 november 1986 tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Financiën van 18 juli 1986, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, Directie Wetgeving Directe Belastingen;

Gelet op artikel 32a van de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 521) en artikel 41b van de Wet op de omzetbelasting 1968 (Stb. 329);

De Raad van State gehoord (advies van 20 oktober 1986 nr. W06.86.0378);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Financiën van 10 november 1986, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, Directie Wetgeving Directe Belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Na **artikel 12** van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 (Stb. 202)¹ wordt ingevoerd:

Artikel 12a 1. De mededeling, bedoeld in artikel 32a, eerste lid, van de wet, moet schriftelijk worden gedaan uiterlijk twee weken na de dag waarop ingevolge artikel 19 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen de verschuldigde belasting behoorde te zijn afgedragen, of ingeval een naheffingsaanslag is opgelegd, uiterlijk twee weken na de vervaldag van die aanslag.

2. Bij de mededeling wordt inzicht gegeven in de omstandigheden die ertoe hebben geleid dat de verschuldigde belasting niet op aangifte is afgedragen of niet is betaald.

Artikel 12b 1. Het lichaam dat de mededeling, bedoeld in artikel 12a doet, is gehouden aan de ontvanger:

a. de door deze gevorderde gegevens en inlichtingen te verstrekken welke voor de vaststelling van de oorzaak van de betalingsonmacht, of voor de bepaling van de financiële positie van het lichaam van belang kunnen zijn;

b. boeken en andere bescheiden waarvan de kennisneming van belang kan zijn voor de vaststelling van de oorzaak van de betalingsonmacht, of voor de bepaling van de financiële positie van het lichaam, desgevorderd ter inzage te verstrekken.

2. De gegevens en inlichtingen dienen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud te worden verstrekt, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling, ter keuze van de ontvanger en binnen een door deze te stellen redelijke termijn.

3. Toegelaten moet worden, dat afschriften en uittreksels worden gemaakt van de boeken en andere bescheiden, waarvan inzage wordt verstrekt.

ARTIKEL II

Na **artikel 24b** van het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 (Stb. 423)² wordt ingevoegd:

Afdeling F

Melding van de betalingsonmacht

Artikel 24c 1. De mededeling, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, van de wet, moet schriftelijk worden gedaan uiterlijk twee weken na de dag waarop ingevolge artikel 19 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen de verschuldigde belasting behoorde te zijn voldaan, of ingeval een naheffingsaanslag is opgelegd, uiterlijk twee weken na de vervaldag van die aanslag.

2. Bij de mededeling wordt inzicht gegeven in de omstandigheden die ertoe hebben geleid dat de verschuldigde belasting niet op aangifte is voldaan of niet is betaald.

Artikel 24d 1. Het lichaam dat de mededeling, bedoeld in artikel 24c doet, is gehouden aan de ontvanger:

a. de door deze gevorderde gegevens en inlichtingen te verstrekken welke voor de vaststelling van de oorzaak van de betalingsonmacht, of voor de bepaling van de financiële positie van het lichaam van belang kunnen zijn;

b. boeken en andere bescheiden waarvan de kennisneming van belang kan zijn voor de vaststelling van de oorzaak van de betalingsonmacht, of voor de bepaling van de financiële positie van het lichaam, desgevorderd ter inzage te verstrekken.

2. De gegevens en inlichtingen dienen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud te worden verstrekt, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling, ter keuze van de ontvanger en binnen een door deze te stellen redelijke termijn.

3. Toegelaten moet worden, dat afschriften en uittreksels worden gemaakt van de boeken en andere bescheiden, waarvan inzage wordt verstrekt.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet van 21 mei 1986 (Stb. 276) tot nadere wijziging van enige sociale verzekeringswetten, de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds en enige fiscale wetten in verband met het misbruik van rechtspersonen, in werking treedt.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 14 augustus 1986 (Stb. 438).

² Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 30 september 1986 (Stb. 480)

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Financiën. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 januari 1987 nr. 8.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 18 november 1986

Beatrix

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

Uitgegeven de *tweede* december 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Bij de Wet van 21 mei 1986 (Stb. 276) tot nadere wijziging van enige sociale verzekeringswetten, de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds en enige fiscale wetten in verband met het misbruik van rechtspersonen is in onder meer de Wet op de loonbelasting 1964 en de Wet op de omzetbelasting 1968 een regeling opgenomen die er toe strekt het misbruik dat van rechtspersonen wordt gemaakt te bestrijden. Die regeling voorziet erin dat ingeval een rechtspersoon de verschuldigde loon- en omzetbelasting niet betaalt bestuurders in hun privévermogen daarvoor aansprakelijk kunnen worden gesteld indien de niet-betaling aan kennelijk onbehoorlijk bestuur van hen is te wijten.

Onderdeel van de regeling is de zogenaamde meldingsplicht. Deze houdt in dat bij betalingsonmacht de rechtspersoon verplicht is daarvan onverwijld mededeling te doen aan de ontvanger en desgevraagd nadere inlichtingen te verstrekken of bepaalde stukken ter inzage over te leggen. Ieder van de bestuurders is bevoegd om namens de rechtspersoon aan deze verplichting te voldoen. Indien de rechtspersoon niet of niet op de juiste wijze aan de meldingsplicht heeft voldaan, heeft dit tot gevolg dat bestuurders aansprakelijk zijn en dat wordt aangenomen dat de niet-betaling aan hen is te wijten. In dat geval wordt een bestuurder slechts tot tegenbewijs van dat vermoeden toegelaten indien hij aannemelijk kan maken dat het niet aan hem is te wijten dat de rechtspersoon niet aan zijn meldingsplicht heeft voldaan. Zo er op juiste wijze is gemeld, is een bestuurder pas aansprakelijk indien aannemelijk is dat de niet-betaling aan de bestuurder is te wijten als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur in de periode van 3 jaren voorafgaande aan de mededeling. De rechter kan daarbij de bewijslast naar redelijkheid en billijkheid over partijen verdelen.

In artikel 32a, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 en in artikel 41b, eerste lid, van de Wet op de omzetbelasting 1968 is bepaald dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld met betrekking tot de inhoud van de mededeling van de betalingsonmacht, de aard en de inhoud van de te verstrekken inlichtingen en de over te leggen stukken, alsmede de termijnen waarbinnen het doen van de mededeling, het verstrekken van de inlichtingen en het overleggen van de stukken dienen te geschieden. Over hetgeen bij algemene maatregel van bestuur over deze materie moet worden geregeld, is advies gevraagd aan de Sociale Verzekeringsraad. De Raad heeft dienaangaande in zijn advies van 2 mei 1985, nr. 85/2775, aanbevelingen gedaan. Dit advies is bij brief van 22 mei 1985 van de Minister van Justitie ter kennis gebracht van de Tweede Kamer (kamerstukken II 1984/85, 16 530, nr. 14).

In dit besluit wordt uitvoering gegeven aan het wettelijke voorschrift nadere regels te stellen met betrekking tot de meldingsregeling in geval van betalingsonmacht van rechtspersonen. Daarbij is rekening gehouden met de aanbevelingen van de Sociale Verzekeringsraad. De aanbevelingen terzake komen kort samengevat neer op:

- a. de mededeling van de betalingsonmacht moet worden gedaan binnen tien werkdagen na de dag waarop een premie- of belastingschuld had moeten zijn betaald;
- b. als criterium voor de termijn waarbinnen de nadere informatie moet worden verstrekt, kan slechts worden gehanteerd dat van een «redelijke» termijn.

Ten aanzien van het onderdeel van het advies waarover in de Raad de meningen uiteenlopen, te weten de aard en inhoud van de te verstrekken inlichtingen en de over te leggen stukken, wordt, zoals in de eerder genoemde brief van de Minister van Justitie is aangekondigd, in dit besluit het standpunt van die leden van de Raad overgenomen die het aantal terreinen willen beperken tot de oorzaken van de gerezen beta-

lingsonmacht en de financiële positie van het lichaam. De aan dit standpunt ten grondslag liggende wenselijkheid van een onderscheid tussen de melding en de aansprakelijkstelling, alsmede het zoveel mogelijk beperken van het risico van het niet of niet volledig voldoen aan de melding, wordt door mij onderschreven.

Het uitgangspunt van de meldingsregeling is de gefaseerde melding van de betalingsonmacht. In de eerste fase behoeft de rechtspersoon alleen een schriftelijke mededeling van de betalingsonmacht te doen waarbij de oorzaak van de betalingsonmacht moet worden aangegeven. Deze mededeling moet meer omvatten dan de vermelding van het enkele feit dat niet kan worden betaald. Daarom is in het bij artikel I in het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 ingevoegde artikel 12a bepaald dat bij de schriftelijke mededeling inzicht moet worden gegeven in de omstandigheden die ertoe hebben geleid dat de verschuldigde belasting niet is afgedragen. Hierdoor wordt enerzijds voorkomen dat met een vrij algemene omschrijving als «liquiditeitsproblemen» zou kunnen worden volstaan. Anderzijds leidt deze formulering ertoe dat in deze fase geen uiterst gedetailleerde (en met stukken gestaafde) informatie kan worden geleverd. Het gaat er om de ontvanger in staat te stellen zich een redelijk oordeel te vormen over de oorzaken van de betalingsonmacht, niet alleen ter zake van de betrokken belastingschuld, maar meer in het algemeen. Om dit te bereiken kan worden gedacht aan de beantwoording van de verschillende vragen die de Sociale Verzekeringsraad van belang acht en die worden opgenomen in het facultatief te gebruiken – en op verzoek door de ontvanger te verstrekken – vragenformulier, zoals:

- voldoen de afnemers hun schulden;
- is er sprake van een teruglopend orderbestand;
- zijn er financieringsproblemen;
- zijn er ook bij andere incasso-organen mededelingen gedaan van betalingsonmacht.

Aan de hand van de in de eerste fase verstrekte informatie zal de ontvanger moeten beoordelen of de in de wet voorziene tweede fase moet volgen. In die tweede fase zal de rechtspersoon, zo de ontvanger zulks nodig acht, op grond van artikel 12b van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 nadere gegevens en inlichtingen moeten verstrekken en eventueel stukken moeten overleggen. Die informatie zal betrekking hebben op de financiële positie van de rechtspersoon. Daarnaast kan het nodig zijn ten einde een beter inzicht te verkrijgen in de oorzaken van de betalingsonmacht dat daaromtrent nadere informatie wordt verstrekt.

Volledigheidshalve zij opgemerkt dat het begrip «boeken en andere bescheiden» dient te worden opgevat in de zin van artikel 47 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Hieronder vallen ook de niet papieren gegevensdragers, zoals magneetbanden en diskettes.

Aangezien de aard en de inhoud van de nader te verstrekken informatie van geval tot geval kan verschillen, is ervan afgezien om één termijn te stellen waarbinnen die informatie moet worden verstrekt. In het ene geval is een termijn van bij voorbeeld 14 dagen voldoende, terwijl in een ander geval een maand nog te kort is. Het verdient dan ook de voorkeur geen vaste termijn te noemen, doch de ontvanger per geval een redelijke termijn te laten bepalen, zoals ook door de Sociale Verzekeringsraad wordt aanbevolen. Daartoe strekt de in artikel 12b, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 opgenomen «redelijke» termijn.

Beslissend voor het doen van de mededeling van de betalingsonmacht is de dag waarop de belasting uiterlijk had moeten zijn betaald. Ingevolge artikel 19 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen dient betaling van de belasting die op aangifte wordt afgedragen of voldaan, plaats te vinden binnen één maand na het einde van het heffingstijdvak. Ingeval een naheffingsaanslag wordt opgelegd, is deze invorderbaar een maand

na de dagtekening van het aanslagbiljet ingevolge artikel 31 van de Wet op de loonbelasting 1964, c.q. artikel 41 van de Wet op de omzetbelasting 1968. In artikel 12a, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 is bepaald dat zowel in de aangiftefase als in de naheffingsfase de rechtspersoon tot uiterlijk twee weken na afloop van die maand de gelegenheid heeft om zijn betalingsonmacht te melden. In dit verband wordt opgemerkt dat deze termijn doorgaans overeenkomt met de termijn van 10 werkdagen, zoals die door de Sociale Verzekeringsraad is voorgesteld.

De belasting die op aangifte wordt betaald, behoort gelijk te zijn aan de materiële belastingschuld zoals die uit de wet voortvloeit. Het doet zich echter voor dat de materieel verschuldigde belasting niet of niet ten volle is betaald. In die gevallen wordt de te weinig betaalde belasting later alsnog geheven door het opleggen van een naheffingsaanslag. In het advies van de Sociale Verzekeringsraad wordt opgemerkt dat, ingeval een naheffingsaanslag wordt opgelegd, het Ministerie van Financiën het niet nodig acht dat daarvoor een nieuwe melding wordt gedaan, omdat de betalingsonmacht met betrekking tot de aan deze naheffingsaanslag ten grondslag liggende belastingschuld immers reeds is gemeld in de aangiftefase. In het advies wordt echter voorgesteld dat in de (bonafide) situatie dat op grond van een controle een naheffingsaanslag wordt opgelegd melding van eventuele betalingsonmacht mogelijk moet zijn met de daaraan verbonden gevolgen voor de verschuiving van de bewijslast. In de meldingsregelingen voor de sociale verzekeringspremies en de premies ter zake van verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds is een dergelijk onderscheid evenwel niet te maken bij de nadere vaststelling van premies en pensioenfondsbijdragen en bij ambtshalve premieaanslagen. In verband met de noodzakelijke uniformiteit van de drie meldingsregelingen is het niet mogelijk gebleken dat voorstel over te nemen.

De aard van de heffingswijze bij wege van betaling op aangifte brengt mee dat de meldingsregeling niet geldt voor voorlopige betalingen. Voor deze betalingen geldt geen afzonderlijke aangifteplicht. De inspecteur vordert dat periodiek voorlopige betalingen moeten worden gedaan op basis van de in het vorige tijdvak verschuldigde loonbelasting. Bij niet nakoming van vorenbedoelde verplichting kan geen naheffingsaanslag worden opgelegd. Een juridisch aanknopingspunt voor de meldingsregeling ontbreekt derhalve. Op het niet doen van voorlopige betalingen staat als sanctie uitsluitend het verkorten van het aangiftetijdvak.

Voor de omzetbelasting is een gelijklopende regeling opgenomen in de bij artikel II in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 ingevoegde artikelen 24c en 24d. Voor de toelichting daarop wordt verwezen naar het voorafgaande.

De inwerkingtreding van de bij dit wijzigingsbesluit in het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 ingevoegde artikelen wordt geregeld in artikel III van dit besluit. Die inwerkingtreding wordt gesteld op hetzelfde tijdstip als dat waarop de Wet van 21 mei 1986 (Stb. 276) in werking treedt.

Aangezien dit besluit aansluit bij de wettelijke meldingsplicht, is de in de voornoemde wet opgenomen overgangsregeling eveneens voor het onderhavige besluit van belang. Ingevolge die overgangsregeling vinden de wettelijke bepalingen ter zake van de aansprakelijkstelling, waaronder de meldingsplicht, geen toepassing ten aanzien van belastingschulden die zijn ontstaan voor de datum van inwerkingtreding van die wet. Dit heeft voor het onderhavige besluit tot gevolg dat de in dit besluit opgenomen bepalingen voor die belastingschulden evenmin toepassing vinden. Indien die belastingschulden echter na die datum door middel van een naheffingsaanslag worden vastgesteld, dan is ingevolge die overgangsre-

geling ingeval de bestuurder niet aannemelijk kan maken dat niet-betaling niet aan hem is te wijten, de vorenvermelde wet – en daarmee de meldingsverplichting – ten aanzien van die schulden wel van toepassing. In die gevallen vinden de bepalingen van dit besluit eveneens toepassing.

Deregulering

Deze algemene maatregel van bestuur is opgesteld in overeenstemming met de toetsingscriteria, zoals die zijn opgenomen in de aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en algemene maatregel van bestuur (Stcrt. 1985, 18). Ter toelichting merk ik nog het volgende op.

Het terrein waarop de regeling betrekking heeft en de doelstelling ervan zijn hiervoor beschreven.

Voor zover de regeling extra verplichtingen op het bedrijfsleven legt, vloeien deze voort uit de wet. Hoewel er een duidelijk verschil is tussen de meldingsregeling en een verzoek om uitstel van betaling komen de administratieve verplichtingen die uit de meldingsregeling voortvloeien, globaal overeen met de huidige praktijk met betrekking tot het verzoeken van uitstel van betaling, met dien verstande dat het verstrekken van de informatie voortaan aan termijnen is gebonden. Bij rechtspersonen met een adequate administratie betekent dat evenwel geen verzwaring van de werkzaamheden.

Overigens zij opgemerkt dat in het kader van de bestuurdersaansprakelijkheid met deze meldingsregeling wordt beoogd de bonafide rechtspersonen van de malafide rechtspersonen te scheiden.

De overige punten van de vragenlijst zijn in casu niet van toepassing.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning